

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

PROJECT EOS

New paths to independence of people with intellectual disability

Model oceny kompetencji do samodzielnego życia

Bilateralne przedsięwzięcie pomiędzy partnerami z Polski i Islandii

Po więcej informacji zapraszamy na nasze strony internetowe
WWW.EOSPROJECT.PL FACEBOOK.COM/PROJECTEOS

PROJEKT EOS

IO3 - Model diagnozy, oceniania uczniów i ewaluacji

Spis treści

ET.2 - DEFINIOWANIE GŁÓWNYCH PROBLEMÓW	3
ET.3 - TWORZENIE PROTOTYPÓW	5
ARKUSZ WIELOSPECJALISTYCZNEJ OCENY FUNKCJONOWANIA UCZNIA	1
ARKUSZ OBSERWACJI UCZNIA W OBSZARZE ROZWOJU SAMODZIELNOŚCI – SAMODZIELNE MIESZKANIE ...	4
ARKUSZ OBSERWACJI UCZNIA W OBSZARZE ROZWOJU SAMODZIELNOŚCI – SAMODZIELNA PRACA	18
ARKUSZ OBSERWACJI UCZNIA W OBSZARZE ROZWOJU SAMODZIELNOŚCI – RELACJE INTERPERSONALNE	34
ARKUSZ OBSERWACJI UCZNIA W OBSZARZE ROZWOJU SAMODZIELNOŚCI – KOMPETENCJE OBYWATELSKIE.....	48
ET.4 - TESTOWANIE ROZWIĄZAŃ - PLAN/HARMONOGRAM PRAC	70
ET.5 - EWALUACJA DZIAŁAŃ - PLAN I NARZĘDZIA EWALUACJI.	71

PROJEKT EOS

IO3 - Model diagnozy, oceniania uczniów i ewaluacji

ET.2 - Definiowanie głównych problemów

- I. Zidentyfikowane węzłowe wyzwania dla programów nauczania
 1. Brak jest jednolitej strategii diagnozy uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w zakresie oceny ich gotowości do samodzielnego życia. Narzędzia dostępne na rynku często są mało dostępne dla nauczycieli.
 2. Wykorzystywane metody diagnostyczne nie są bezpośrednio skorelowane z programem kształcenia i strategią metodyczną kształcenia. Skorelowanie to jest obserwowane w obrębie metod opartych na Stosowanej Analizie Zachowania (terapia behawioralna) - która wymaga specjalistycznego przygotowania nauczycieli i spójności metodycznej w obrębie całej placówki. Niestety niewiele ośrodków w Polsce funkcjonuje kompleksowo w oparciu o tą metodykę.

W związku z brakiem jasnych i wyraźnych połączeń pomiędzy strategią diagnostyczną a programem kształcenia i metodyka pracy regularnie dochodzi do “oderwania” się działań edukacyjno-terapeutycznych od procesu diagnostycznego.
 3. W efekcie powyższego rozdziwisku postępy uczniów diagnozowane są w stosunkowo deklaracyjny sposób.
 4. Choć dla każdego ucznia organizowana jest wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania to relatywnie rzadko dochodzi do efektywnej wymiany spostrzeżeń pomiędzy specjalistami różnych dziedzin, zwłaszcza w kontekście planowania pracy dydaktyczno-terapeutycznej i jej ujednolicania w gronie nauczycieli pracujących z uczniem.
 5. Ocena postępów uczniów jest dokonywana arbitralnie przez nauczycieli i w marginalnym stopniu uczniowie są w nią włączani.
 6. Wyniki diagnozy i oceniania rzadko są prezentowane uczniom, tłumaczone i omawiane z nimi. Nawet w odniesieniu do uczniów pełnoletnich.

7. Uczniowie nie mają praktycznie żadnego wpływu na projektowanie ścieżki pracy edukacyjno-terapeutycznej, które dokonywane jest na podstawie diagnozy funkcjonalnej.

II. Wnioski dla opracowywania prototypu modelu metodyki nauczania:

1. Należy opracować spójną z programem nauczania i metodyką pracy z uczniem strategię prowadzenia działań diagnostycznych, oceniania i ewaluacji pracy szkoły.
2. Opracowane narzędzie powinno skłaniać nauczycieli do konfrontowania swoich obserwacji celem wypracowania spójnego, skorelowanego pomiędzy specjalistami programu edukacyjno-terapeutycznego.
3. Planując ocenianie uczniów należy poszukać metod i form wzmacniających udział uczniów w tym procesie, ze szczególnym naciskiem na przedstawianie i tłumaczenie wyników oceniania.
4. Powinno się tworzyć jasne i proste zasady przedkładania wyników diagnozy na opracowywane programy edukacyjno-terapeutyczne w sposób umożliwiający w choćby minimalnym stopniu uczestnictwo w tym procesie samych uczniów.

PROJEKT EOS

IO3 - Model diagnozy, oceniania i ewaluacji kształcenia

ET.3 - Tworzenie prototypów

I. Diagnoza.

Tworząc strategię realizacji działań diagnostycznych, oceny uczniów i ewaluacji kształcenia opracowano procedurę prowadzenia Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU), której celem jest ujednolicenie działań realizowanych przez nauczycieli w szkole oraz ukierunkowanie ich na podejmowanie działań w dwóch głównych obszarach:

- prowadzenie diagnozy funkcjonalnej zorientowanej na rozpoznawanie kompetencji do samodzielnego życia;
- identyfikowanie strefy najbliższego rozwoju ucznia.

Dla wsparcia tego procesu opracowano arkusz dokonywania WOPFU, który zgodnie z rozporządzeniem MEN wskazuje na kluczowe potrzeby i możliwości ucznia, ale także wyszczególnia identyfikacje strefy najbliższego rozwoju uczniów we wszystkich obszarach funkcjonowania.

Dodatkowo opracowano kwestionariusz obserwacji ucznia będący narzędziem diagnozy funkcjonalnej służącym diagnozie kompetencji do samodzielnego życia. Opracowane narzędzie jest komplementarne z opracowanymi programami nauczania i strategią metodyczną kształcenia co pozwala na relatywnie łatwe zoperacjonalizowanie celów i opracowywanie planu pracy z uczniem bezpośrednio wynikającego z wyników działań diagnostycznych.

II. Ocenianie

Strategia oceniania uczniów zaproponowana w projekcie jest integralną częścią przyjętej metody kształcenia - Sprawnościowego Oceniania Kształtującego. Podstawowe założenia tej metody koncentrują się na ocenianiu postępów uczniów w drodze samooceny dokonywanej przez ucznia przy wsparciu nauczycieli udzielanym w drodze informacji zwrotnych do samooceny. Do samooceny i oceny służą światła - zielone, żółte, czerwone odpowiadające

poziomowi osiągnięć (obserwowanemu poziomowi samodzielności w zakresie danej umiejętności) uczniów. Szczegółowy opis metodyki i strategii oceniania znajduje się w podręczniku metodycznym wypracowanym w projekcie.

III. Ewaluacja kształcenia i pracy szkoły.

Rezultat w opracowaniu.

PROCEDURA REALIZACJI WIELOSPECJALISTYCZNEJ OCENY POZIOMU

FUNKCJONOWANIA UCZNIĄ

W oparciu o rozwiązania wypracowane w Projekcie EOS

I. Wstęp

Opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPET), zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego (Rozp. MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w/s warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym) poprzedza przeprowadzenie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU). Istota takiej diagnozy, dokonywanej w bezpośrednim kontakcie z uczniem, ale także z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, opiera się na ocenie umiejętności funkcjonalnych, a jej efektywny przebieg zależy od uwzględnienia w działaniu diagnostycznym następujących zasad:

- pozytywnego podejścia (rozpoznania mocnych stron dziecka)
- kompleksowości (wielowymiarowej ocenie funkcjonowania ucznia w każdej sferze, poznawczej, motorycznej, społeczno-emocjonalnej, komunikacyjnej)
- rozwojowości (uwzględnienia dynamiki rozwoju)
- prognostyczności (ocenie pozytywnych i negatywnych prognoz dalszego rozwoju, w zależności od podejmowanych działań wspierających)
- profilowości (konstruowania profilu rozwojowego obrazującego wyniki zgromadzonego materiału diagnostycznego)
- nieinwazyjności (przeprowadzania diagnozy w warunkach naturalnych)
- ukierunkowania na proces wspomagania rozwoju (Głodkowska J., 1999)
- rozpoznania strefy najbliższego rozwoju ucznia, czyli obszaru umiejętności, które pozostają jeszcze w fazie opanowywania, ale wsparte pomocą nauczyciela mają szansę na pełne ukształtowanie się.

II. Proces przeprowadzania Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia

Pragnąc uporządkować i ujednolicić strukturę realizacji działań diagnostycznych, a w konsekwencji procesu planowania pracy edukacyjno-terapeutycznej proponujemy realizację WOPFU zgodnie z poniższym schematem:

1. Analiza orzeczenia/opinii ucznia.

Orzeczenie lub opinia wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną jest podstawowym dokumentem w oparciu o który realizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla ucznia. Zawierają one wyniki diagnozy różnicowej wskazującej na rodzaj zaburzenia rozwojowego lub dysfunkcji ilustrujące specyfikę funkcjonowania dziecka/ucznia. Ponadto w orzeczeniu lub opinii wskazane są konkretne zalecenia do pracy edukacyjno-terapeutycznej opracowane przez zespół specjalistów poradni.

Pierwszym krokiem przygotowywania WOPFU jest analiza orzeczenia/opinii i zanotowanie w arkuszu WOPFU (zał.1) wyników diagnozy.

2. Wywiad z rodzicami.

Niezwykle istotnym z punktu widzenia diagnozy ucznia elementem jest przeprowadzenie wywiadu z rodzicami i uzyskanie informacji zarówno dotyczących dotychczasowego rozwoju dziecka/ucznia jak również poznania ich perspektywy postrzegania problemów własnego dziecka.

3. Obserwacja funkcjonowania dziecka/ucznia w szkole.

Diagnoza realizowana przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną jest głównie diagnozą różnicową służącą celom wydania orzeczenia. Z punktu widzenia pracy szkoły istotniejszy jest jednak funkcjonalny wymiar dokonywanej diagnozy sprowadzający się do oceny jak dziecko/uczeń funkcjonuje w kontekście postawionej przez Poradnię diagnozy. Przyjrzeć należy się wszystkim sferom funkcjonowania dziecka/ucznia w celu uzyskania pełnego obrazu deficytów, ale także zasobów mogących stać się podstawą pracy rewalidacyjnej. W celu lepszej organizacji tej obserwacji proponujemy wykorzystanie załączonego arkusza obserwacji dziecka/ucznia (zał.2).

4. Diagnoza pogłębiona z wykorzystaniem narzędzi diagnostycznych.

Opracowane i funkcjonujące już narzędzia diagnostyczne pozwalają nauczycielowi ukierunkować własną obserwację zarówno pod kątem dostrzegania specyficznych dla danej dysfunkcji symptomów jak i stopnia ich nasilenia. Dostarczają także często informacji o potencjalnych kierunkach aktywności terapeutycznej w odniesieniu do diagnozowanych problemów.

Spośród istniejących narzędzi diagnostycznych pragniemy zarekomendować wybrane pozycje, których wykorzystanie po pierwsze leży w kompetencjach nauczyciela, a po drugie są to narzędzia sprawdzone, relatywnie łatwe w użyciu i dostarczające wymiernych danych istotnych z punktu planowania pracy edukacyjno-terapeutycznej z dzieckiem/ucznem.

5. Diagnoza pogłębiona dokonana przez specjalistów pracujących z dzieckiem/ucznem.

W przypadku niektórych dysfunkcji, zaburzeń rozwojowych lub ich większego nasilenia konieczne staje się wsparcie ze strony specjalistów takich jak fizjoterapeuci, tyflopedagog, surdopedagog, oligofrenopedagog, terapeuta behawioralny, terapeuta SI, logopeda i.in. Zachęcamy aby i oni prowadząc diagnozę określili zarówno mocne i słabe strony dziecka/ucnia, ale także jego strefę najbliższego rozwoju oraz ewentualne wskazania do pracy dla wszystkich pozostałych osób pracujących z dzieckiem.

6. Posiedzenie zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z dzieckiem/ucznem.

Organizacja spotkania nauczycieli i specjalistów pracujących z dzieckiem/ucznem ma na celu analizę zebranych danych i informacji oraz dokonanie ustaleń dotyczących określenia możliwości, zasobów oraz potrzeb diagnozowanego dziecka/ucnia ze szczególnym uwzględnieniem jego sfery najbliższego rozwoju. Na podstawie tych ustaleń opracowany zostanie Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny dziecka/ucnia.

7. Spotkanie z rodzicami ucznia

Po zakończonym procesie diagnostycznym i zaplanowaniu w jego oparciu pracy edukacyjno-terapeutycznej z uczniem konieczne jest przekazanie wyników pracy

zespołu rodzicom ucznia i dokładne przedyskutowanie z nimi podjętych ustaleń. Rodzic może uczestniczyć w posiedzeniu zespołu opracowującego WOPFU i IPET, jednakże jak pokazuje praktyka często rezygnują oni z tej możliwości. Spotkanie zespołu jest przeważnie spotkanie roboczym specjalistów i nauczycieli operujących specjalistycznym językiem, posiedzenie przeważnie jest mało intymne i oferuje relatywnie mało przestrzeni dla budowania współpracy z rodzicem i nawet gdy rodzic jest obecny na posiedzeniu nie udaje się przekazać wszystkich informacji i przedyskutować z nim wielu kwestii. Pragnąc budować efektywną współpracę i podejmować rozwiązania, które będą miały także kontynuację poza zajęciami szkolnymi konieczne jest dogłębne i spokojne przedyskutowanie z rodzicem wszelkich kwestii związanych z diagnozą, edukacją i terapią ich dziecka, dlatego jak najszybciej po dokonaniu wszystkich ustaleń WOPFU i IPET konieczne jest zaplanowanie i przeprowadzenie spotkania z rodzicami.

8. Ewaluacja skuteczności wdrażanych działań wspierających.

Zgodnie z wyżej wskazanym rozporządzeniem konieczne jest dokonywanie okresowej ewaluacji (dwa razy do roku), która służy ocenie skuteczności podejmowanych działań i potrzeby ich modyfikacji, a także określeniu aktualnego poziomu funkcjonowania ucznia. W celu przeprowadzenia tej ewaluacji proponujemy posłużyć się opracowanym arkuszem ewaluacji WOPFU (zał.4) jako jednym ze źródeł informacji.

III. Rekomendowane narzędzia diagnostyczne do wykorzystania w procesie diagnozy funkcjonalnej dziecka.

a. Diagnozowanie zaburzeń spektrum autyzmu

- CARS – Skala oceny autyzmu dziecięcego (E.Schopler, R.Reichler, B.Renner)
- Profil Psychoedukacyjny PEP-R
- Skala oceny zachowań autystycznych. (J.Błeszyński)
- Australijska skala dla zespołu Aspergera. (Zamieszczona w książce: Dziecko autystyczne z zespołem Aspergera. A.Maciarz)
- Profil Psychoedukacyjny dla młodzieży i dorosłych AAPEP

Iceland

Liechtenstein

Norway grants

- b. Diagnostowanie komunikacji i mowy
 - Kwestionariusz obrazkowy do badania mowy dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym
 - Przesiewowy test logopedyczny. (Z. Tarkowski)
 - VB-mapp
- c. Diagnostowanie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
 - Arkusz poznania ucznia szkoły specjalnej. (M.Głodkowska)
- d. Diagnoza percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
 - DTVP-3 Test Rozwoju Percepcji Wzrokowej. (Najnowsza wersja testu M.Frostig, D.Horne'a)
- e. Zaburzenia w zachowaniu
 - Arkusz zachowania się ucznia. (B.Markowska)
 - Techniki socjometryczne: Plebiscyt życzliwości i niechęci; Klasyczna technika Moreno, Technika zgadnij kto?
- 6. Ocena uzdolnień
 - Sprawdź zdolności swojego dziecka. (C.Drouin, A.Dubos)
- g. Narzędzia diagnozy funkcjonalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
 - Skala oceny rozwoju percepcyjno-motorycznego N.C.Kepharta.
 - Karty Oceny Rozwoju Psychoruchowego (KORP)
 - ABAS-3

Wszystkie wymienione powyżej narzędzia w naszej ocenie są dostępne dla nauczycieli i stanowią ciekawą propozycję do podejmowania bardziej pogłębionych działań diagnostycznych. W przypadku zainteresowania i ewentualnych trudności z pozyskaniem wybranych narzędzi zespół SCWEW służyć będzie wsparciem i pomocą, tak samo jak i w trakcie całego procesu diagnostycznego.

IV. Załączniki:

- a. Arkusz WOPFU
- b. Arkusz obserwacji

c. Arkusz ewaluacji

ARKUSZ WIELOSPECJALISTYCZNEJ OCENY FUNKCJONOWANIA UCZNI

Rok szkolny Semestr

DANE PODSTAWOWE		
Imię i nazwisko		
Data urodzenia		
Klasa		
DEFINIOWANIE POTRZEB, GŁÓWNYCH TRUDNOŚCI		
Lp.	Źródło informacji	Rozpoznanie, zgłaszane potrzeby, trudności - hipoteza podstawowa
1	Orzeczenie	Nr. Rozpoznanie:
2	Wywiad z rodzicem	
3	Dokumentacja ucznia (opinie, inne dokumenty diagnostyczne)	
4	Nauczyciele	
5	Specjaliści	

PODSUMOWANIE OCENY FUNKCJONOWANIA UCZNIA				
Obszar funkcjonowania	Opis funkcjonowania ucznia w danym obszarze			Potrzeby wynikające z diagnozy ucznia w danym obszarze
	Słabe strony	Strefa najbliższego o rozwoju	Mocne strony	
Sytuacja rodzina (mająca wpływ na funkcjonowanie ucznia w szkole, zaspokojenie jego podstawowych potrzeb , udzielane wsparcie)				
Ogólna sprawność fizyczna ucznia (motoryka duża)				
Sprawność rąk ucznia (motoryka mała)				
Komunikowanie się oraz artykulacja				
Sfera poznawcza (opanowanie technik szkolnych, zakres opanowanych treści programowych, osiągnięcia i trudności, pamięć, uwaga, myślenie)				
Sfera emocjonalno-motywacyjna (radzenie sobie z emocjami, motywacja do nauki i pokonywania trudności itp.)				
Sfera społeczna (kompetencje społeczne, relacje z dorosłymi, relacje z rówieśnikami itp.)				

Samodzielność – mieszkanie				
Samodzielność - praca				
Samodzielność – relacje interpersonalne				
Samodzielność – kompetencje obywatelskie				
Inne obszary ważne z punktu widzenia funkcjonowania ucznia				
Szczególne uzdolnienia				
Stan zdrowia ucznia (w tym przyjmowane leki)				

Arkusz Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia opracowano dnia:

Zespół w składzie:	 podpis Dyrektora
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia

Arkusz obserwacji ucznia w obszarze rozwoju samodzielności – samodzielne mieszkanie

Instrukcja:

Arkusz wypełniają wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem. Obserwacji podlegają umiejętności z zakresu samodzielnego mieszkania zawarte w programie nauczania (katalogu umiejętności). Arkusz składa się z 5 części – samoobsługa, posiłki, zakupy, porządki, inne. Każda z części podzielona jest na 2-3 poziomy adekwatnie do podziału zawartego w programach nauczania.

Ocena przebiega na osi: Całkowita samodzielność (+) – uczeń wymaga pomocy w zakresie danej umiejętności (/) - uczeń jest całkowicie nie samodzielny (-).

Oceniamy poprzez wpisanie w wierszu odpowiadającym poziomowi osiągnięć znaku: „+”, „/”, „-”, w zależności od obserwowanego poziomu opanowania umiejętności. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest na koniec badania wyrysowanie grafu obrazującego rozłożenie oceny opanowania obserwowanej umiejętności dokonanej przez poszczególnych nauczycieli/na poszczególnych zajęciach.

Dodatkowo, jeżeli jest to możliwe, przy zaznaczeniu poziomu osiągnięć wpisujemy tendencję rozwoju:

prognozowana jest poprawa funkcjonowania w obserwowanym zakresie: strzałka w górę (↑)

- Prognozowane jest pogorszenie funkcjonowania w obserwowanym obszarze: strzałka w dół (↓)

- brak zmian: pozostawiamy jedynie symbol

Przykład uzupełniania arkusza.

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		NAUCZYCIEL					
Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Samoobsługa	Stopień opanowania	Jakub Wolny	Anna Wolny	Maria Wolny	Jan Wolny	Małgosi a Wolny	Zofia Wolny
potrafię samodzielnie jeść	-	- ↑	-	-↑			-↑
	/				/	/	
	+						

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		NAUCZYCIEL						
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Samoobsługa	Stopień opanowania						
Poziom I								
1	potrafię samodzielnie jeść	+						
		/						
		-						
2	potrafię samodzielnie pić	+						
		/						
		-						
3	potrafię samodzielnie korzystać z toalety	+						
		/						
		-						
4	umiem umyć ręce	+						
		/						
		-						
5	umiem umyć zęby	+						
		/						
		-						
6	umiem się wykąpać	+						
		/						

		-						
7	umiem się uczesać	+						
		/						
		-						
8	umiem się ogolić	+						
		/						
		-						
9	umiem się ubrać	+						
		/						
		-						
Poziom II								
10	pamiętam o myciu rąk po korzystaniu z toalety	+						
		/						
		-						
11	znam i rozróżniam podstawowe środki higieny	+						
		/						
		-						
12	umiem prawidłowo korzystać z odpowiednich środków higienicznych	+						
		/						
		-						
13	umiem dobierać ubrania odpowiednio do pogody i sytuacji	+						
		/						

		-							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Posiłki							
Poziom I								
1	znam i nazywam produkty spożywcze	+						
		/						
		-						
2	potrafię nalać napój do kubka	+						
		/						
		-						
3	potrafię przygotować herbatę i kawę	+						
		/						
		-						
4	potrafię posługiwać się sztućcami	+						
		/						
		-						
5	myję warzywa i owoce przed spożyciem	+						
		/						
		-						
Poziom II								

6	potrafię nakrywać do stołu	+						
		/						
		-						
7	umiem kroić produkty	+						
		/						
		-						
8	umiem obierać warzywa i owoce	+						
		/						
		-						
9	potrafię przygotować śniadanie i kolację wg przepisu: • płatki z mlekiem • kanapka • jajecznica • tosty • parówki • sałatka	+						
		/						
		-						
10	potrafię przygotować obiad wg przepisu: • rosół • zupa pomidorowa • spaghetti • ziemniaki z jajkiem sadzonym • makaron z serem	+						
		/						
		-						
11	potrafię przygotować deser wg przepisu:	+						

	• kisiel • budyń	/						
		-						
Poziom III								
12	potrafię posługiwać się sprzętem AGD • zmywarka • kuchenka gazowa/elektryczna • piekarnik • mikser • toster • mikrofalówka • sokowirówka	+						
		/						
		-						
13	potrafię korzystać z instrukcji obsługi	+						
		/						
		-						
14	potrafię samodzielnie przygotować śniadanie i kolację: • płatki z mlekiem • kanapka • jajecznica • tosty • parówki • sałatka	+						
		/						
		-						
15	potrafię samodzielnie przygotować obiad:	+						
		/						

	- rosół - zupa pomidorowa - spaghetti - ziemniaki z jajkiem sadzonym - makaron z serem	-						
16	potrafię samodzielnie przygotować deser - ciasto - sałatka owocowa	+						
		/						
		-						
17	potrafię zamówić posiłek z dowozem do domu	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Zakupy							
Poziom I								
1	wiem gdzie kupić potrzebne produkty	+						
		/						
		-						
2	umiem kupić pojedynczy produkt za odliczoną gotówkę	+						
		/						
		-						

3	umiem kupić produkty z listy zakupów za odliczoną gotówkę	+						
		/						
		-						
Poziom II								
4	Umiem liczyć pieniądze	+						
		/						
		-						
5	umiem płacić gotówkę	+						
		/						
		-						
6	umiem płacić kartą płatniczą	+						
		/						
		-						
7	umiem sporządzić listę zakupów	+						
		/						
		-						
8	umiem zrobić zakupy samodzielnie	+						
		/						
		-						
9	potrafię poprosić o pomoc w sklepie	+						
		/						
		-						

Poziom III								
10	Znam wartość pieniądza	+						
		/						
		-						
11	umiem planować wydatki	+						
		/						
		-						
12	potrafię wybrać między tańszym a droższym produktem	+						
		/						
		-						
13	wybieram zdrowe produkty	+						
		/						
		-						
14	potrafię bezpiecznie zrobić zakupy przez Internet	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Porządki							
Poziom I								
1	wiem, że sprzątanie jest konieczne	+						
		/						

		-							
2	odkładam rzeczy na miejsce	+							
		/							
		-							
3	potrafię wycierać kurze	+							
		/							
		-							
4	potrafię zmiatać	+							
		/							
		-							
5	potrafię wyrzucać śmieci	+							
		/							
		-							
6	potrafię wycierać stół	+							
		/							
		-							
Poziom II									
7	umiem odkurzać	+							
		/							
		-							
8	umiem umyć podłogę	+							
		/							

		-							
9	umiem umyć naczynia	+							
		/							
		-							
10	znam i rozróżniam detergenty	+							
		/							
		-							
11	umiem korzystać z detergentów zgodnie z przeznaczeniem	+							
		/							
		-							
12	potrafię pościelić łóżko	+							
		/							
		-							
13	potrafię umyć łazienkę • umywalkę • lustro • toaletę • wannę/ prysznic	+							
		/							
		-							
14	umiem składać ubrania	+							
		/							
		-							
15	potrafię wyczyścić buty	+							

		/							
		-							
Poziom III									
16	Potrafię zmienić pościel	+							
		/							
		-							
17	potrafię umyć okna	+							
		/							
		-							
18	potrafię zrobić pranie • segreguję wg koloru • segreguję wg rodzaju tkaniny • potrafię ustawić odpowiedni program • potrafię rozwiesić pranie	+							
		/							
		-							
19	potrafię prasować	+							
		/							
		-							
20	umiem segregować śmieci	+							
		/							
		-							
Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie					NAUCZYCIEL				

L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Inne	Stopień opanowania							
Poziom I									
1	umiem otwierać i zamykać drzwi	+							
		/							
		-							
2	wiem, że nie należy wpuszczać obcych do domu	+							
		/							
		-							
3	umiem zapalać i gasić światło	+							
		/							
		-							
Poziom II									
4	umiem opłacić rachunki (w banku, sklepie, na poczcie lub on-line)	+							
		/							
		-							
5	wiem, do kogo zadzwonić w przypadku usterki • elektryk • hydraulik • kominiarz • stolarz	+							
		/							
		-							
6	potrafię oszczędzać wodę	+							

7	potrafię oszczędzać prąd	/						
		-						
		+						
		/						
		-						

Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia
Arkusz obserwacji ucznia w obszarze rozwoju samodzielności – samodzielna praca

Instrukcja:

Arkusz wypełniają wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem. Obserwacji podlegają umiejętności z zakresu samodzielnego mieszkania zawarte w programie nauczania (katalogu umiejętności). Arkusz składa się z 7 części – komunikacja, poszukiwanie pracy, wykonywanie obowiązków pracy, umiejętności, obsługa komputera i umiejętności biurowych, finanse, data i czas. Każda z części podzielona jest na 2-3 poziomy adekwatnie do podziału zawartego w programach nauczania.

Ocena przebiega na osi: Całkowita samodzielność (+) – uczeń wymaga pomocy w zakresie danej umiejętności (/) - uczeń jest całkowicie nie samodzielny (-).

Oceniamy poprzez wpisanie w wierszu odpowiadającym poziomowi osiągnięć znaku: „+”, „/”, „-”, w zależności od obserwowanego poziomu opanowania umiejętności. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest na koniec badania wyrysowanie grafu obrazującego rozłożenie oceny opanowania obserwowanej umiejętności dokonanej przez poszczególnych nauczycieli/na poszczególnych zajęciach.

Dodatkowo, jeżeli jest to możliwe, przy zaznaczeniu poziomu osiągnięć wpisujemy tendencję rozwoju:

- prognozowana jest poprawa funkcjonowania w obserwowanym zakresie: strzałka w górę (↑)
- Prognozowane jest pogorszenie funkcjonowania w obserwowanym obszarze: strzałka w dół (↓)
- brak zmian: pozostawiamy jedynie symbol

Przykład uzupełniania arkusza.

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		NAUCZYCIEL					
Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Samoobsługa	Stopień opanowania	Jakub Wolny	Anna Wolny	Maria Wolny	Jan Wolny	Małgosi a Wolny	Zofia Wolny
potrafię samodzielnie jeść	-	- ↑	-	- ↑			- ↑
	/				/	/	
	+						

Obszar obserwacji: Samodzielna praca		NAUCZYCIEL						
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Komunikacja	Stopień opanowania						
Poziom I								
1	Potrafię się przedstawić	+						
		/						
		-						
2	Potrafię się podpisać	+						
		/						
		-						
Poziom II								
3	Potrafię prowadzić dialog z kolegami z pracy	+						
		/						
		-						
4	Znam i stosuję zwroty grzecznościowe	+						
		/						
		-						
Poziom III								
5	Potrafię prowadzić dialog z pracodawcą (rozmowa o pracę)	+						
		/						
		-						
6	Potrafię opowiedzieć o sobie w kilku zdaniach	+						

7	Znam swoje mocne i słabe strony	/						
		-						
		+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: Samodzielna praca		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Poszukiwanie pracy							
Poziom I								
1	Wiem gdzie czym jest Urząd Pracy	+						
		/						
		-						
2	Umiem się podpisać na liście, na dokumentach	+						
		/						
		-						
3	Odczytuję oferty pracy na tablicy ogłoszeń	+						
		/						
		-						
4	Rozpoznaje swoje nazwisko na liście, dokumencie	+						
		/						
		-						

Poziom II								
5	Umiem napisać według wzoru i wydrukować CV	+						
		/						
		-						
6	Umiem wyszukać oferty pracy w Internecie	+						
		/						
		-						
7	Umiem zapytać w Urzędzie pracy o interesującą mnie ofertę pracy	+						
		/						
		-						
8	Wiem gdzie jest Urząd Pracy	+						
		/						
		-						
9	Znam swoje mocne strony i zainteresowania	+						
		/						
		-						
Poziom III								
10	Umiem samodzielnie napisać CV	+						
		/						
		-						
11	Umiem korzystać z poczty internetowej	+						
		/						

		-							
12	Potrafię samodzielnie dotrzeć do Urzędu Pracy	+							
		/							
		-							

Obszar obserwacji: Samodzielna praca		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: wykonywanie obowiązków pracy							
Poziom I								
1	Znam i przestrzegam zasad BHP	+						
		/						
		-						
2	Potrafię zmiatać	+						
		/						
		-						
3	Potrafię myć podłogę	+						
		/						
		-						
4	Potrafię wycierać kurze	+						
		/						
		-						
5	Potrafię wycierać stół	+						

		/						
		-						
6	Potrafię podlewać rośliny	+						
		/						
		-						
7	Jestem dokładny w pracy – potrafię wykonywać czynności wg. Schematu	+						
		/						
		-						
Poziom II								
8	Potrafię samodzielnie sporządzić harmonogram swojej pracy	+						
		/						
		-						
9	Organizuję swoje stanowisko pracy	+						
		/						
		-						
10	Potrafię odebrać telefon	+						
		/						
		-						
11	Potrafię podać odpowiedni klucz	+						
		/						
		-						
12	Potrafię sadzić/siać rośliny	+						

		/						
		-						
13	Potrafię posługiwać się łopatą, grabiami, taczka	+						
		/						
		-						
Poziom III								
14	Pamiętam o przekazaniu informacji po rozmowie telefonicznej	+						
		/						
		-						
15	Potrafię kosić trawę							
16	Potrafię ułożyć towar na odpowiedniej półce							
17	Potrafię wydać zamówienie							
Obszar obserwacji: Samodzielna praca		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Umiejętności							

Poziom I							
1	Znam litery	+					
		/					
		-					
2	Potrafię czytać pojedyncze słowa	+					
		/					
		-					
3	Potrafię pisać litery	+					
		/					
		-					
4	Znam cyfry	+					
		/					
		-					
		/					
		-					
5	Potrafię pisać cyfry						
6	Dodaję i odejmuję w zakresie 10	+					
		/					
		-					
Poziom II							

8	Potrafię przepisać tekst	+						
		/						
		-						
9	Potrafię przeczytać krótki tekst	+						
		/						
		-						
10	Potrafię napisać liczby dwucyfrowe	+						
		/						
		-						
11	Dodaję i odejmuję w zakresie 20	+						
		/						
		-						
Poziom III								
12	Rozumiem to, co czytam	+						
		/						
		-						
13	Umiem napisać samodzielnie krótki tekst	+						
		/						
		-						
14	Umiem dodawać i odejmować w zakresie 100	+						
		/						
		-						

15	Potrafię posługiwać się kalkulatorem	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: Samodzielna praca		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Obsługa komputera i przyborów biurowych							
Poziom I								
1	Umiem używać dziurkacza	+						
		/						
		-						
2	Umiem używać zszywacza	+						
		/						
		-						
3	Umiem włączyć komputer	+						
		/						
		-						
4	Umiem podłączyć komputer do zasilacza	+						
		/						
		-						
5	Umiem drukować dokumenty	+						
		/						

		-							
Poziom II									
6	Umiem założyć konto na poczcie elektronicznej	+							
		/							
		-							
7	Umiem wysłać e-mail	+							
		/							
		-							
8	Umiem odebrać e-mail	+							
		/							
		-							
9	Umiem skopiować tekst	+							
		/							
		-							
10	Umiem zapisać dokument na dysku	+							
		/							
		-							
11	Umiem napisać krótki tekst według wzoru na komputerze	+							
		/							
		-							
12	Umiem korzystać z ksero	+							
		/							

		-							
Poziom III									
13	Umiem wysłać e-mail z załącznikiem	+							
		/							
		-							
14	Umiem wyszukiwać informacje w Internecie	+							
		/							
		-							
15	Umiem skanować dokumenty	+							
		/							
		-							
16	Umiem napisać krótki tekst na komputerze	+							
		/							
		-							

Obszar obserwacji: Samodzielna praca		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Finanse							
Poziom I								
1	Wiem, czym są i do czego służą pieniądze	+						
		/						
		-						
2	Umiem liczyć pieniądze	+						

		/							
		-							
3	Umiem płacić odliczoną gotówką	+							
		/							
		-							
Poziom II									
4	Umiem płacić kartą	+							
		/							
		-							
5	Umiem wypłacić pieniądze z bankomatu	+							
		/							
		-							
6	Umiem sprawdzić stan konta w bankomacie	+							
		/							
		-							
Poziom III									
7	Umiem założyć konto w banku	+							
		/							
		-							
8	Umiem korzystać z bankowej aplikacji mobilnej	+							
		/							
		-							

9	Umiem przelać pieniądze przelewem	+						
		/						
		-						
10	Znam wartość pieniądza	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: Samodzielna praca		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Data i czas							
Poziom I								
1	Znam dni tygodnia	+						
		/						
		-						
2	Znam pory roku	+						
		/						
		-						
3	Znam nazwy miesięcy	+						
		/						
		-						
Poziom II								
4	Wiem, jaki jest dzień tygodnia	+						
		/						

		-							
5	Wiem, jaka jest pora roku	+							
		/							
		-							
6	Wiem, jaki jest miesiąc	+							
		/							
		-							
7	Wiem, który jest rok	+							
		/							
		-							
8	Wiem, która jest godzina	+							
		/							
		-							
9	Wiem, w jakich godzinach pracuję	+							
		/							
		-							
Poziom III									
10	Umiem podać dzisiejszą datę	+							
		/							
		-							
11	Umiem posługiwać się kalendarzem	+							
		/							

		-						
12	Jestem punktualny	+						
		/						
		-						
13	Wiem, ile czasu potrzebuję na dojazd do pracy	+						
		/						
		-						

Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia

Arkusz obserwacji ucznia w obszarze rozwoju samodzielności – relacje interpersonalne

Instrukcja:

Arkusz wypełniają wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem. Obserwacji podlegają umiejętności z zakresu samodzielnego mieszkania zawarte w programie nauczania (katalogu umiejętności). Arkusz składa się z 5 części – samoobsługa, posiłki, zakupy, porządki, inne. Każda z części podzielona jest na 2-3 poziomy adekwatnie do podziału zawartego w programach nauczania.

Ocena przebiega na osi: Całkowita samodzielność (+) – uczeń wymaga pomocy w zakresie danej umiejętności (/) - uczeń jest całkowicie nie samodzielny (-).

Oceniamy poprzez wpisanie w wierszu odpowiadającym poziomowi osiągnięć znaku: „+”, „/”, „-”, w zależności od obserwowanego poziomu opanowania umiejętności. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest na koniec badania wyrysowanie grafu obrazującego rozłożenie oceny opanowania obserwowanej umiejętności dokonanej przez poszczególnych nauczycieli/na poszczególnych zajęciach.

Dodatkowo, jeżeli jest to możliwe, przy zaznaczeniu poziomu osiągnięć wpisujemy tendencję rozwoju:

- prognozowana jest poprawa funkcjonowania w obserwowanym zakresie: strzałka w górę (↑)
- Prognozowane jest pogorszenie funkcjonowania w obserwowanym obszarze: strzałka w dół (↓)
- brak zmian: pozostawiamy jedynie symbol

Przykład uzupełniania arkusza.

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		NAUCZYCIEL					
Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Samoobsługa	Stopień opanowania	Jakub Wolny	Anna Wolny	Maria Wolny	Jan Wolny	Małgosi a Wolny	Zofia Wolny
potrafię samodzielnie jeść	-	- ↑	-	-↑			-↑
	/				/	/	
	+						

Obszar obserwacji: relacje interpersonalne		NAUCZYCIEL						
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Komunikacja	Stopień opanowania						
Poziom I								
1	Nawiązuję kontakt wzrokowy	+						
		/						
		-						
2	umiem się przedstawić	+						
		/						
		-						
3	pytam kiedy czegoś nie wiem, informuje że nie rozumiem	+						
		/						
		-						
4	odpowiadam na zadane pytania	+						
		/						
		-						
Poziom II								
5	potrafię rozpocząć rozmowę	+						
		/						
		-						
6	potrafię prowadzić dialog	+						
		/						

		-							
7	potrafię prosić o pomoc	+							
		/							
		-							
		Poziom III							
8	potrafię prowadzić rozmowę telefoniczną	+							
		/							
		-							
9	potrafię napisać SMS / e – mail	+							
		/							
		-							
10	potrafię odczytać SMS / e – mail	+							
		/							
		-							
11	potrafię prowadzić wideo rozmowę	+							
		/							
		-							

Obszar obserwacji: relacje interpersonalne		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Relacje w sieci							
Poziom I								

1	potrafię założyć konto na portalu społecznościowym	+						
		/						
		-						
2	potrafię wyszukać znajomych na portalach społecznościowych	+						
		/						
		-						
		/						
		-						
Poziom II								
5	jestem aktywny na portalach · lajkuje · komentuje · subskrybuje · potrafię zrobić zdjęcie sobie I innym · potrafię nagrać filmik · dodaję zdjęcia I filmiki	+						
		/						
		-						
Poziom III								
10	znam zagrożenia związane z korzystaniem z internetu · nie rozmawiam z obcymi w sieci · nie wysyłam swoich zdjęć obcym · nie umawiam się z osobami poznanymi w sieci · dbam o swoją prywatność (nie udostępniam swoich danych osobowych, treści prywatnych)	+						
		/						
		-						
11	szanuję innych w sieci · nie przeklinam	+						
		/						

	- nie hejtuję - szanuję zdanie innych	-						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: relacje interpersonalne		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Uczucia i emocje							
Poziom I								
1	nazywam podstawowe uczucia i emocje	+						
		/						
		-						
2	rozpoznaję emocję na zdjęciu i ilustracji	+						
		/						
		-						
Poziom II								
8	potrafię nazwać swoje emocje	+						
		/						
		-						
9	potrafię rozpoznać emocję innych	+						
		/						
		-						
Poziom III								

14	rozumiem i szanuję emocję innych	+						
		/						
		-						
15	potrafię okazywać swoją uczucia i emocje	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: relacje interpersonalne		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Relacje rodzinne i przyjacielskie							
Poziom I								
1	rozpoznaję członków rodziny	+						
		/						
		-						
2	rozpoznaję przyjaciół	+						
		/						
		-						
3	znam imiona członków rodziny	+						
		/						
		-						
4	znam imiona przyjaciół	+						
		/						

		-						
5	uczestniczę w uroczystościach rodzinnych	+						
		/						
		-						
Poziom II								
8	rozrożniam uroczystości rodzinne	+						
		/						
		-						
9	potrafię się ubrać stosownie do uroczystości	+						
		/						
		-						
10	potrafię przestrzegać zasad i zwyczajów panujących na weselu, pogrzebie, urodzinach, uroczystym obiedzie	+						
		/						
		-						
11	znam tradycje rodzinne	+						
		/						
		-						
Poziom III								
12	potrafię dotrzymać obietnicy	+						
		/						
		-						
13	potrafię dochować sekretu	+						

		/							
		-							
14	potrafię się dzielić	+							
		/							
		-							
15	znam i rozumiem koligacje rodzinne	+							
		/							
		-							
15	znam i wypełniam moje obowiązki rodzinne	+							
		/							
		-							

Obszar obserwacji: relacje interpersonalne		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Związek partnerski							
Poziom I								
1	potafię określić swoją płć	+						
		/						
		-						
2	wiem co to przyjaźń	+						
		/						
		-						

3	wiem co to zauroczenie	+						
		/						
		-						
4	wiem co to miłość	+						
		/						
		-						
Poziom II								
6	odróżniam przyjaźń od zauroczenia i miłości	+						
		/						
		-						
7	potrafię okazać zainteresowanie drugą osobą	+						
		/						
		-						
8	wiem kiedy ktoś okazuje mi zainteresowanie	+						
		/						
		-						
9	potrafię zaprosić na randkę	+						
		/						
		-						
10	potrafię zorganizować randkę	+						
		/						
		-						

11	wiem czym jest narzeczeństwo	+						
		/						
		-						
12	wiem czym jest małżeństwo	+						
		/						
		-						
Poziom III								
13	potrafię okazać uczucie drugiej osobie	+						
		/						
		-						
14	potrafię odwzajemnić uczucie drugiej osoby	+						
		/						
		-						
15	znam swoje potrzeby w relacji	+						
		/						
		-						
16	znam i rozumiem potrzeby partnera	+						
		/						
		-						
17	nie przekraczam granic postawionych przez partnera	+						
		/						
		-						

18	rozumiem podstawowe zasady bycia w związku · szacunek · wierność · zaufanie	+						
		/						
		-						
19	wiem co to jest seks	+						
		/						
		-						
20	znam możliwe konsekwencje uprawiania seksu · ciąża · choroby	+						
		/						
		-						
21	znam dostępne metody antykoncepcji	+						
		/						
		-						
22	potrafię zaplanować wspólną przyszłość (mieszkanie, oświadczyzny, ślub, dzieci)	+						
		/						
		-						
23	potrafię dzielić obowiązki wynikające ze wspólnego mieszkania	+						
		/						
		-						
24	znam obowiązki małżeńskie	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: relacje interpersonalne		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Zasady inormy społeczne							
Poziom I								
1	używam zwrotów grzecznościowych	+						
		/						
		-						
Poziom II								
2	potrafię współpracować z innymi	+						
		/						
		-						
3	jestem asertywny	+						
		/						
		-						
4	pomagam innym	+						
		/						
		-						
Poziom III								
5	szanuję odmienność innych	+						
		/						

		-						
6	szanuję intymność swoją i innych	+						
		/						
		-						
7	potrafię określić grupę społeczną, do której należę	+						
		/						
		-						
10	znam swoje prawa i obowiązki, wynikające z przynależności do danej grupy społecznej	+						
		/						
		-						
11	znam zasady panujące w danej grupie społecznej	+						
		/						
		-						
12	przestrzegam zasad panujących w danej grupie społecznej	+						
		/						
		-						
13	aktywnie uczestniczę w życiu grup społecznych, do których przynależę	+						
		/						
		-						
		-						

12	Jestem punktualny	+						
		/						
		-						
13	Wiem, ile czasu potrzebuję na dojazd do pracy	+						
		/						
		-						

Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia

Arkusz obserwacji ucznia w obszarze rozwoju samodzielności – kompetencje obywatelskie

Instrukcja:

Arkusz wypełniają wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem. Obserwacji podlegają umiejętności z zakresu samodzielnego mieszkania zawarte w programie nauczania (katalogu umiejętności). Arkusz składa się z 5 części – samoobsługa, posiłki, zakupy, porządki, inne. Każda z części podzielona jest na 2-3 poziomy adekwatnie do podziału zawartego w programach nauczania.

Ocena przebiega na osi: Całkowita samodzielność (+) – uczeń wymaga pomocy w zakresie danej umiejętności (/) - uczeń jest całkowicie nie samodzielny (-).

Oceniamy poprzez wpisanie w wierszu odpowiadającym poziomowi osiągnięć znaku: „+”, „/”, „-”, w zależności od obserwowanego poziomu opanowania umiejętności. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest na koniec badania wyrysowanie grafu obrazującego rozłożenie oceny opanowania obserwowanej umiejętności dokonanej przez poszczególnych nauczycieli/na poszczególnych zajęciach.

Dodatkowo, jeżeli jest to możliwe, przy zaznaczeniu poziomu osiągnięć wpisujemy tendencję rozwoju:

- prognozowana jest poprawa funkcjonowania w obserwowanym zakresie: strzałka w górę (↑)
- Prognozowane jest pogorszenie funkcjonowania w obserwowanym obszarze: strzałka w dół (↓)
- brak zmian: pozostawiamy jedynie symbol

Przykład uzupełniania arkusza.

Obszar obserwacji: Samodzielne mieszkanie		NAUCZYCIEL					
Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Samoobsługa	Stopień opanowania	Jakub Wolny	Anna Wolny	Maria Wolny	Jan Wolny	Małgosi a Wolny	Zofia Wolny
potrafię samodzielnie jeść	-	- ↑	-	-↑			-↑
	/				/	/	
	+						

Obszar obserwacji: Kompetencje obywatelskie		NAUCZYCIEL						
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: Komunikacja	Stopień opanowania						
Poziom I								
1	Wiem, jak mam na imię i na nazwisko	+						
		/						
		-						
2	Wiem, gdzie mieszkam	+						
		/						
		-						
3	Wiem, kiedy się urodziłem	+						
		/						
		-						
4	Umiem zapytać o drogę	+						
		/						
		-						
5	Umiem poprosić o pomoc	+						
		/						
		-						
6	Umiem się podpisać	+						
		/						

		-							
7	Znam numery alarmowe	+							
		/							
		-							
8	Potrafię wezwać służby ratunkowe	+							
		/							
		-							
Poziom II									
9	Umiem odczytywać drogowskazy	+							
		/							
		-							
10	Umiem wypełnić kwestionariusz/formularz	+							
		/							
		-							
11	Umiem napisać pismo urzędowe według wzoru	+							
		/							
		-							
12	Umiem odebrać list polecony na pocztę	+							
		/							
		-							
13	Umiem posługiwać dowodem osobistym – podać nr PESEL, datę urodzenia;	+							
		/							

	Wiem jak przechowywać dowód osobisty i komu go udostępniać	-						
14	Wiem, że muszę chronić moje dane osobowe	+						
		/						
		-						
Poziom III								
15	Umiem zdobywać informacje przez telefon	+						
		/						
		-						
16	Umiem zdobywać informacje przez Internet	+						
		/						
		-						
17	Umiem napisać pismo urzędowe	+						
		/						
		-						
18	Potrafię czytać ze zrozumieniem pisma urzędowe	+						
		/						
		-						
19	Umiem nadać list polecony	+						
		/						
		-						
Obszar obserwacji: kompetencje obywatelskie						NAUCZYCIEL		

L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: orientacja w przestrzeni	Stopień opanowania						
Poziom I								
1	Znam schemat ciała	+						
		/						
		-						
2	Rozróżniam kierunki	+						
		/						
		-						
3	Potrafię umiejscowić przedmioty w przestrzeni	+						
		/						
		-						
Poziom II								
4	Umiem samodzielnie poruszać się po najbliższej okolicy	+						
		/						
		-						
5	Umiem wybrać odpowiedni środek transportu	+						
		/						
		-						
6	Umiem kupić i skasować odpowiedni bilet	+						
		/						
		-						

Poziom III								
7	Potrafię samodzielnie poruszać się po mieście	+						
		/						
		-						
8	Wiem, gdzie znajdują się najważniejsze punkty w mieście (Urząd Miasta, Poczta, Bank itp.)	+						
		/						
		-						
9	Potrafię wytłumaczyć jak dotrzeć do wskazanego miejsca	+						
		/						
		-						
10	Znam podstawowe przepisy ruchu drogowego	+						
		/						
		-						

Obszar obserwacji: kompetencje obywatelskie		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: jestem obywatelem							
Poziom I								
1	Wiem, w jakim kraju mieszkam	+						
		/						
		-						
2	Wiem, jak wygląda flaga mojego kraju	+						

		/							
		-							
3	Znam hymn mojego kraju	+							
		/							
		-							
4	Wiem, jak wygląda godło mojego kraju	+							
		/							
		-							
Poziom II									
5	Potrafię zaśpiewać hymn mojego kraju	+							
		/							
		-							
6	Znam najważniejsze święta w moim kraju	+							
		/							
		-							
7	Wiem w jakim regionie mieszkam								
8	Biorę czynny udział w wydarzeniach kulturalnych								
Poziom III									

9	Znam tradycje i zwyczaje związane ze świętami w moim kraju	+						
		/						
		-						
10	Znam podstawowe elementy kultury mojego regionu	+						
		/						
		-						
11	Umiem głosować w wyborach prezydenckich, parlamentarnych i samorządowych	+						
		/						
		-						
12	Znam podstawowe przepisy prawa, obowiązującego w moim kraju	+						
		/						
		-						
13	Angażuję się w akcje charytatywne	+						
		/						
		-						
14	Znam swoje podstawowe prawa obywatelskie	+						
		/						
		-						
15	Znam swoje podstawowe obowiązki obywatelskie	+						
		/						
		-						
16	Wiem, do czego służą poszczególne dokumenty osobiste	+						

		/							
		-							

Obszar obserwacji: kompetencje obywatelskie		Stopień opanowania	NAUCZYCIEL					
L.p.	Obserwowane umiejętności z programu nauczania – Obszar: zdrowie							
Poziom I								
1	Odróżniam zdrowie od choroby	+						
		/						
		-						
2	Wiem kiedy jestem chory	+						
		/						
		-						
3	Umiem poprosić o umówienie mnie do lekarza	+						
		/						
		-						
4	Umiem umówić się na wizytę do lekarza	+						
		/						
		-						
Poziom II								
5	Umiem samodzielnie udać się do lekarza podstawowej opieki lekarskiej	+						
		/						
		-						

6	potrafię opowiedzieć lekarzowi o swoich dolegliwościach	+						
		/						
		-						
7	Wiem co to recepta	+						
		/						
		-						
8	Umiem zrealizować receptę w aptece	+						
		/						
		-						
Poziom III								
9	Umiem udzielić pierwszej pomocy (pozycja bezpieczna, resuscytacja krążeniowa, opatrzenie małych ran)	+						
		/						
		-						
10	Umiem stosować się do zaleceń lekarza	+						
		/						
		-						
11	Umiem odpowiednio dawkować leki	+						
		/						
		-						

PROJEKT EOS

IO3 - Model diagnozy, oceniania uczniów i ewaluacji

ET.4 - Testowanie rozwiązań - plan/harmonogram prac

OKRES	ZADANIE	Oddział klasowy/Nauczyciele	Realizacja
VIII.2022	Szkolenie nauczycieli	Nauczyciele uczący w klasach objętych wdrożeniem	M.Lewandowska, P.Łukomska, K.Ottawa
IX.2022	Diagnoza wstępna uczniów (diagnoza na wejściu)	Wychowawcy klas Szkoły Podstawowej i Szkoły Przysposabiającej do pracy	Superwizja metodyczna - A.Wrona, K.Zimna Wsparcie techniczne - J.Barglik
do 30.IX.2022	Opracowanie arkuszy WOPFU dla uczniów i sporządzenia na ich podstawie IPET	Wychowawcy klas Szkoły Podstawowej i Szkoły Przysposabiającej do pracy	Superwizja metodyczna - A.Wrona, K.Zimna Wsparcie techniczne - J.Barglik
X.2022	Ewaluacja po pierwszym wykorzystaniu procedury modelowej	Dane zbierane w klasach objętych wdrożeniem	dr E.Gawlik, M.Flanczewska-Wolny,
I.2023	Pomiar kontrolny po pierwszym semestrze.	Wychowawcy klas Szkoły Podstawowej i Szkoły Przysposabiającej do pracy	Superwizja metodyczna - A.Wrona, K.Zimna Wsparcie techniczne - J.Barglik
II.2023	Ewaluacja danych po dwóch pomiarach - wprowadzenie ulepszeń do procedury.	Zespół Projektowy	Koordinacja - A.Wrona, K.Zimna.

PROJEKT EOS

IO3 - Model diagnozy, oceniania uczniów i ewaluacji

ET.5 - Ewaluacja działań - plan i narzędzia ewaluacji.